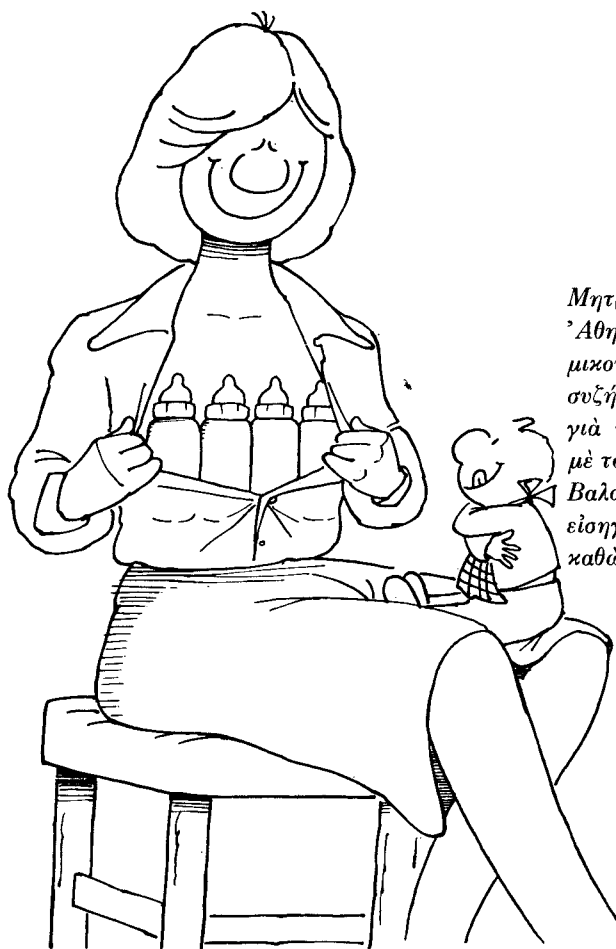

Ἐπιστροφή στό μητρικό θηλασμό

Στις 6 Μαΐου, ἡ Πανελλήνια Ἑταιρεία γιά τήν προαγωγή τοῦ Μητρικοῦ Θηλασμοῦ καί ἡ Α' Παιδιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ὁργάνωσαν μιὰ δημόσια συζήτηση στό ἀμφιθέατρο τοῦ Πολεμικοῦ Μουσείου μέ θέμα «Ἐπιστροφή στό Μητρικό Θηλασμό». Στή συζήτηση αὐτή πήρε μέρος ἡ ἀντιπρόεδρος τοῦ Συνδέσμου κ. Ρένα Λάμψα, γιά νά ἐκπροσωπήσει τίς ἀπόψεις τοῦ γυναικείου κινήματος σχετικά μέ τὸ θηλασμό. Συντονίστρια τῆς συζήτησης ἦταν ἡ παιδίατρος κ. Ἐλένη Βαλάσση-Ἀδάμ, σχολιαστὴς ὁ καθηγητὴς κ. Νικ. Ματσανιώτης καί εισηγητὲς οἱ παιδίατροι Φραγκλῖνος Παπαδέλλης καί Ἐλευθερία Ρώμα καθὼς καί ἡ ἀμερικανίδα Σάρα Κάμπρα, ὑπέρμαχος τοῦ θηλασμοῦ. Ἡ ἔξαρση τοῦ φεμινιστικοῦ κινήματος ἀναφέρθηκε σὰν εἶα ἀπὸ τὰ αἷτια γιά τὴ μείωση τοῦ μητρικοῦ θηλασμοῦ. Παραθέτομε τὴν εἰσήγηση τῆς κ. Λάμψα :

ροῦν οἱ γυναῖκες νά θηλάζουν ἐλεύθερα σὲ δημόσιους χώρους, ὅπως τὰ ἐστιατόρια, τὰ παιδιὰ τους. Ὅπως φαίνεται λοιπόν, τὸ φεμινιστικό κίνημα δὲν ἔχει

τίποτα ἐναντίον τοῦ θηλασμοῦ...

Ὅμως, τὸ φεμινιστικό κίνημα δυσπιστεῖ ὅταν βλέπει ν' ἀρχίζουν ξαφνικά περίεργες ἐκστρατείες, συντονισμένες, γιά νά κάνουν τίς γυναῖκες νά ξαναγυρίσουν στὸν πατροπαράδοτο ρόλο τῆς μητέρας καὶ τῆς νοικοκυρᾶς. Κι' αὐτὲς οἱ ἐκστρατείες γίνονται ὅλες, κατὰ σύμπτωση, σὲ ἐποχὲς μεγάλης οικονομικῆς κρίσης καὶ μεγάλης ἀνεργίας. Στὸν πόλεμο τοῦ 1914, ὅταν χρειάστηκαν τίς γυναῖκες στὰ ἐργοστάσια γιά νά μπορέσουν οἱ ἄντρες νά πάνε στό μέτωπο, ἦταν ἡ πρώτη φορά πού τὰ μωρὰ τρεφόντουσαν μέ συνθετικό γάλα κατόπιν συμβουλῆς τῶν γιατρῶν. Τότε ἐλε-

γαν : «Αὐτὸ τὸ γάλα εἶναι πολὺ πιὸ καλὸ ἀπὸ τὸ μητρικό, πολὺ πιὸ θρεπτικό, πολὺ πιὸ ὑγιεινὸ ἐπίσης. Τὸ μητρικό γάλα εἶναι γεμάτο μικρόβια». Ὁ πόλεμος τελείωσε, κι' οἱ ἐπιστήμονες ἄλλαξαν γνώμη. Τὸ 1920, στή μεγάλη οικονομική κρίση, οἱ ἐπιστήμονες ἔλεγαν : «Συγγνώμη, κυρίες μου, τελικά τίποτα δὲν μπορεῖ ν' ἀντικαταστήσει τὸ μητρικό γάλα. Ὅπως τίποτα δὲν μπορεῖ ν' ἀντικαταστήσει τὸν ψυχρο-σωματικό δεσμό πού ἀναπτύσσεται ἀνάμεσα στοῦ μωροῦ καὶ τῆς γυναίκα πού θηλάζει. Ἐπιστροφή λοιπόν στή φύση, ἐπιστροφή στὰ σπιτία σας...».

Λένε ἐπίσης ὅτι δίνοντας ξένο γάλα κάνουμε μεγάλη σπατάλη ἐνεργείας καὶ συναλλάγματος. Κανεὶς ὅμως δὲν σκέφθηκε νά τονίσει πόση ἐνεργειακὴ καὶ οικονομικὴ σπατάλη γίνεται καθηλώνοντας τὴ γυναίκα στή κουζίνα. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, ὄχι μόνο δὲν ἀποδίδει στήν

Λένε ὅτι μιὰ ἀπ' τίς αἰτίες πού οἱ γυναῖκες δὲν θηλάζουν σήμερα εἶναι τὸ φεμινιστικό κίνημα. Αὐτὸ δὲν εἶναι ἀλήθεια, πρῶτο γιατί ἡ τάση αὐτὴ ἔχει ἀρχίσει πολὺ πρὶν ἀπ' τὴν ἔξαρση τοῦ φεμινιστικοῦ κινήματος, καὶ δεύτερο οἱ στατιστικὲς μᾶς δείχνουν ὅτι οἱ ἐργαζόμενες γυναῖκες, πού εἶναι κι' οἱ πιὸ συνειδητοποιημένες στὰ εἰρήματα τοῦ φεμινισμοῦ, θηλάζουν τὸ παιδί τους πολὺ περισσότερο ἀπ' ἐκεῖνες πού δὲν ἐργάζονται.

Ἄλλωστὲ, διάβασα ἐντελῶς πρόσφατα σ' ἓνα μαχητικό φεμινιστικό περιοδικὸ τοῦ Λονδίνου ὅτι γίνεται μιὰ ἐκστρατεία γιά νά μπο-

οικονομία, αλλά κάνει μεγάλη σπατάλη ενέργειας μαγειρεύοντας χωριστά για 2-3 άτομα...

Σήμερα δέν φαίνεται ν' άρνείται κανείς τήν άξία τοῦ μητρικοῦ γάλατος για τὸ μωρὸ καὶ τὰ εὐεργετικά ὠφέλη ποὺ ἔχει ἀπ' τὸν θηλασμό ἢ μητέρα, ὅπως τήν μείωση τῶν περιπτώσεων καρκίνου τοῦ μαστοῦ, τήν ὁμαλὴ ἐπιστροφή τῆς μήτρας στὴ θέση της, κ.ά. Δέν ἔχουμε λοιπὸν κανένα σκοπὸ νὰ τρομοκρατήσουμε μὲ τὴ σειρά μας τίς γυναῖκες λέγοντας «ἂν ἰσχυρίζεσαι πὼς εἶσαι ἐλεύθερη γυναῖκα, δέν θὰ θηλάσεις». Αὐτὸ δέν εἶναι ἐλευθερία. Γιατί κάθε γυναῖκα εἶναι ἐλεύθερη νὰ διαλέξει μόνη της αὐτὸ ποὺ νομίζει πὼς πρέπει νὰ κάνει. Ἐπ' τὴ στιγμή ποὺ ἀγωνιζόμαστε για νὰ μπορεῖ ἡ γυναῖκα νὰ ἔχει ἐλεύθερη ἐπιλογή στοῦ ἂν θὰ κάνει παιδί, πότε θὰ τὸ κάνει, καὶ πόσα παιδιά θὰ κάνει, ἀπ' τὴ στιγμή λοιπὸν ποὺ ἀποφασίζει μόνη της για τὴ γέννηση τοῦ παιδιοῦ της, θὰ πρέπει νὰ ἐπωμισθεῖ καὶ τίς εὐθύνες του, συντροφικά μὲ τὸν ἄντρα της βέβαια. Ἡ πολιτεία πρέπει νὰ φροντίσει νὰ τὴν ἐνημερώσει ἀπ' τὴ μιὰ πλευρὰ για τὰ πλεονεκτήματα τυχὸν τοῦ θηλασμοῦ κι' ἀπ' τὴν ἄλλη πλευρὰ νὰ τὴ βοηθήσει για νὰ τὸν πραγματοποιήσει. Δέν ζητοῦμε ἄλλη μιὰ μορφή «προστασίας» ποὺ θὰ μᾶς ἔκανε ἀκόμα πιὸ ἀσύμφορες ἐργαζόμενες. Ζητοῦμε ὁμως τὴν ἴδρυση παιδικῶν σταθμῶν στοὺς τόπους ἐργασίας, πρᾶγμα ποὺ θὰ βοηθοῦσε τίς ἐργαζόμε-

νες μητέρες νὰ θηλάσουν τὰ παιδιά τους περισσότερο.

Ζητοῦμε ἐπίσης νὰ μὴ φορτώσουν τὴ γυναῖκα μὲ νέα πλέγματα ἐνοχῆς στὴν περίπτωση ποὺ δέν μπορεῖ ἢ δέν θέλει για ἐντελῶς προσωπικούς λόγους νὰ θηλάσει τὸ παιδί της. Τὰ παιδιά μας θὰ γίνουν ὠραία, δυνατὰ κι' εὐτυχημένα, εἴτε θηλάσουν εἴτε ὄχι, ἀρκεῖ νὰ ἔχουν τὴ σωστὴ ἀγάπη. Κι' ἡ ἀγάπη δέν εἶναι ὑπόθεση πρωτεϊνῶν ἢ λιπιδίων. Ἄρκετὰ οἱ γυναῖκες κατέχονται ἀπὸ αἰσθήματα ἐνοχῆς ἀπ' τὴ στιγμή ποὺ φέρνουν ἕνα παιδί στὸν κόσμο: Τὸ συναίσθημα πρῶτα ἀπ' ὅλα ὅτι ἔφεραν στὸν κόσμο ἕνα πλάσμα ποὺ εἶναι καταδικασμένο σὲ θάνατο, τὸ συναίσθημα ὅτι μαζί μὲ τὴ ζωὴ δίνουν καὶ τὸν θάνατο... Κι' ἔπειτα τὴν ἐνοχῆ, ὅταν ἐργάζονται, ὅτι δέν ἀφιερώνουν ἀρκετὴ ὥρα στὰ παιδιά τους, ὅτι δέν εἶναι γι' αὐτὸ καὶ τόσο καλὲς μητέρες.

Ἡ γυναῖκα ἔπαψε πιά νὰ θέλει τὸ παιδί ἀποκλειστικά δικό της, νὰ εἶναι τὸ παιχνιδάκι της, ἢ ἰδιοκτησία της. Θέλει νὰ τὸ μεγαλώνει σωστά, μὲ ἰσορροπημένη ἀγάπη, ποὺ νὰ τὴ μοιράζεται μαζί μὲ τὸν ἄντρα της. Πιστεύουμε πὼς ἕνα παιδί ποὺ θηλάζει τοὺς πρώτους μῆνες, καὶ ποὺ ἔπειτα τρέφεται μὲ μπιμπερόν ποὺ τὸ δίνει πότε ἢ μητέρα καὶ πότε ὁ πατέρας, ἀποκτᾷ ἀκόμη μεγαλύτερη ψυχικὴ ἰσορροπία, παρὰ ὅταν εἶναι ἀποκλεισμένο στὴ μητρικὴ καὶ μόνο ἀγκαλιά.